

Bruxelles, den 21.2.2017
COM(2017) 84 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

**om gennemførelsen af den finansielle bistand til de oversøiske lande og territorier under
11. Europæiske Udviklingsfond**

DA

DA

Indledning

I associeringsafgørelsen¹ (OAD) fastlægges de retlige rammer for relationerne mellem de oversøiske lande og territorier² (OLT), de medlemsstater, som de hører under, og Den Europæiske Union. Ifølge traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde³ (TEUF) er formålet med associeringsafgørelsen at understøtte en bæredygtig udvikling af OLT'erne og fremme EU's værdier i resten af verden.

Støtten ydes hovedsageligt gennem Den Europæiske Udviklingsfond (EUF), hvor der er afsat 364,5 mio. EUR under 11. EUF-OLT for programmeringsperioden 2014-2020⁴.

I henhold til artikel 91 i associeringsafgørelsen belyser denne rapport, hvilke fremskridt der er gjort med gennemførelsen af ressourcer fra 11. EUF til OLT i 2016.

Finansielle ressourcer under 11. EUF-OLT

De ressourcer under 11. EUF, der er stillet til rådighed for OLT, er fordelt som følger, jf. bilag II til associeringsafgørelsen:

- 229,5 mio. EUR til de territoriale (bilaterale) tildelinger
- 100 mio. EUR til regionalt samarbejde og integration
- 21,5 mio. EUR til finansiering af humanitær bistand og katastrofebistand eller støtte i tilfælde af udsving i eksportindtægterne
- 5 mio. EUR til finansiering af rentegodtgørelser og faglig bistand inden for rammerne af EIB's OLT-investeringsfacilitet
- 8,5 mio. EUR til undersøgelser og faglig bistand i overensstemmelse med artikel 81 i associeringsafgørelsen.

Ud fra de kriterier, der er fastsat i associeringsafgørelsen, anses **16 OLT for at være berettiget til en territorial tildeling under 11. EUF**⁵. Det skal bemærkes, at Grønland støttes direkte gennem EU's almindelige budget på basis af "Grønlandsafgørelsen"⁶.

Gennem **regionale programmer** sigtes der mod at fremme samarbejdet mellem OLT i samme region, som har fælles problemer og prioriteter. Ved de foranstaltninger, der finansieres under den regionale tildeling, ydes der støtte til udformning og gennemførelse af omfattende regionale programmer og projekter, som har til formål at løse disse problemer. Der tilskyndes aktivt til at inddrage andre finansieringskilder, herunder andre finansielle EU-

¹ Rådets afgørelse 2013/755/EU om de oversøiske landes og territoriers associering med Den Europæiske Union.

² EU's oversøiske lande og territorier er Grønland, Ny Kaledonien og tilhørende områder, Fransk Polynesien, De Franske Besiddelser i det Sydlige Indiske Ocean og Antarktis, Wallis og Futuna, Saint Pierre og Miquelon, Saint-Barthélemy, Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius, Sint-Maarten, Anguilla, Caymanøerne, Falklandsøerne, Sydgeorgien og Sydsandwichøerne, Montserrat, Pitcairn, Saint Helena og tilhørende områder (nu benævnt Saint Helena, Ascension og Tristan da Cunha), Det Britiske Antarktiske Territorium, Det Britiske Territorium i Det Indiske Ocean, Turks- og Caicosøerne, De Britiske Jomfruøer og Bermuda.

³ Fjerde del i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT C 326 af 26.10.2012, s. 47).

⁴ EUT L 210 af 6.8.2013, s. 1 - intern aftale mellem Den Europæiske Unions repræsentanter for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om finansiering af Den Europæiske Unions bistand i henhold til den flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020 i overensstemmelse med AVS-EU-partnerskabsaftalen samt om tildeling af finansiell bistand til de oversøiske lande og territorier, på hvilke fjerde del af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde finder anvendelse.

⁵ I bilag 1 til denne rapport findes listen over vejledende territoriale og regionale tildelinger.

⁶ Ifølge Rådets afgørelse 2014/137/EU om forbindelserne mellem Den Europæiske Union på den ene side og Grønland og Kongeriget Danmark på den anden side er der for perioden 2014-2020 tildelt 217,8 mio. EUR til samarbejde mellem EU og Grønland på områder af fælles interesse.

instrumenter, gennem samarbejde med AVS-lande og/eller tredjelande i nærområdet samt med regionerne i EU's yderste periferi.

Programmeringsprocessen for 11. EUF-OLT

I associeringsafgørelsen⁷ fastlægges **en programmeringsproces, som gælder specifikt for OLT**. I modsætning til gruppen af lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene) baseres programmeringen ikke på nationale vejledende programmer, men er derimod en proces med ét trin, nemlig udarbejdelsen af **et programmeringsdokument bestående af to dele: a) en strategi for EU's indsats (Del A) og b) en handlingsplan (Del B)**.

Kommissionen træffer kun én formel afgørelse med henblik på at godkende OLT-programmeringsdokumenterne, og denne omfatter både de strategiske retningslinjer og den detaljerede programudformning. Det betyder, at et programmeringsdokument ikke kan vedtages, før der er udarbejdet og formelt opnået enighed om en strategi og en handlingsplan. **Budgetstøtte** er den foretrukne gennemførelsesmetode i OLT'erne.

OLT'erne har fortsat det primære ansvar for udarbejdelsen af programmeringsdokumenterne, bl.a. med hensyn til hvilke prioriteter deres strategier baseres på og sikringen af, at de fornødne lokale høringer finder sted. Der er på OLT'ernes anmodning stillet faglig bistand til rådighed for at hjælpe OLT'erne i programmeringsprocessen i overensstemmelse med artikel 81 associeringsafgørelsen.

Der er ydet særlig vejledning til OLT'erne vedrørende diverse aspekter af programmeringsprocessen for perioden 2014-2020:

- Der er udarbejdet detaljerede **programmeringsinstrukser**, som er rettet specifikt mod OLT'erne, og som danner grundlag for vejledning af de pågældende lande og territorier. Disse instrukser omfatter både retningslinjer og særlige skabeloner for de forskellige etaper i udarbejdelsen af programmeringsdokumentet.
- **EU's retningslinjer for budgetstøtte** (Bilag 10) omfatter særlig vejledning med hensyn til godkendelse og forvaltning af budgetstøtteaktiviteter i OLT'erne.
- For at fremme samarbejdet mellem OLT'erne, AVS-/nabolandene og regionerne i den yderste periferi er der udarbejdet et **vejledende notat**, som skal tilskynde til fælles projekter, der finansieres af EUF og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU).

Afholdte høringer

Siden programmeringen startede, har der været omfattende høringer mellem OLT og Europa-Kommissionen (både i hovedkvarteret og i delegationerne).

Programmeringsprocessen for OLT'erne blev indledt under det 12. OLT-EU-forum i december 2013 efter vedtagelsen af associeringsafgørelsen og de relevante finansielle rammer. Europa-Kommissionen har fremlagt de vejledende finansielle tildelinger og programmeringsinstrukserne for OLT'erne og de medlemsstater, som de hører under, og indledt høringsprocessen med henblik på en aftale om mulige samarbejdssektorer.

Europa-Kommissionen har siden da aktivt støttet OLT i hele programmeringsprocessen ved at finansiere og/eller fremme tilrettelæggelsen af særlige seminarer, workshoper og konferencer, således at der kunne føres drøftelser om fælles prioriteter og mål.

⁷ Fjerde del i associeringsafgørelsen.

Der blev afholdt flere **workshopper og møder i 2016** med det formål at fremme dialogen mellem de forskellige involverede parter og komme videre med programmeringen. De tog udgangspunkt i resultaterne af **to regionale OLT-konferencer, som blev tilrettelagt for OLT i Stillehavet** (november 2014) og **OLT i Vestindien** (februar 2015). Konferencerne ansporede til et regionalt samarbejde med de aktører i området, der ikke er en del af OLT'erne, og gjorde det muligt at komme videre med OLT'ernes udvælgelse af målsektorer (og delsektorer) for de to regionale programmer (klimaændringer og biodiversitet for det regionale program i Stillehavet og bæredygtig energi og biodiversitet i havområder for det regionale program i Vestindien).

Der blev holdt to regionale konsultationsmøder for OLT i Vestindien i henholdsvis februar og september 2016, hvilket gjorde det muligt at komme videre med udvælgelsen af det regionale program for Vestindien, og der er planlagt **et tredje konsultationsmøde** i starten af 2017 med henblik på at afslutte udarbejdelsen. Derudover blev der holdt en **workshop om det tematiske program under 11. EUF i februar 2016**, hvor OLT'erne fik mulighed for at nå til generel enighed om de vigtigste områder for de to målsektorer (bæredygtig energi og klimaændringer, herunder katastroferisikobegrænsning).

Derudover var der **omfattende høringer blandt OLT i Stillehavet**, som gjorde det muligt ikke alene at komme videre med programmeringen, men også at overveje muligheden for at gøre yderligere fremskridt med den regionale integration og for at samarbejde med nærtliggende AVS-lande. Der er i den forbindelse yderligere høringer i gang for at se nærmere på og fastlægge mulige synergier mellem AVS-landenes regionale program og OLT'ernes regionale program i Stillehavet.

Endvidere kom man videre med drøftelserne om strategiske prioriteter som led i den associeringsdialog, der blev etableret ved associeringsafgørelsen **På teknisk plan blev der i 2016 afholdt fire treparts møder mellem Kommissionen, OLT-repræsentanter og de medlemsstater, som de hører under**. Disse møder gav mulighed for en dialog mellem Kommissionen og OLT'ernes og medlemsstaternes repræsentanter.

Der blev også holdt et møde i **partnerskabets arbejdsgruppe vedrørende miljø og klimaændringer i juni 2016** med fokus på området bæredygtig energi, hvor OLT'ernes stærke engagement blev bekræftet. Arbejdsgruppens møde blev holdt som en direkte følge af og i tråd med resultatet af **andet topmøde om bæredygtig energi**, hvori OLT'ernes energiministre deltog, hvilket sikrede politisk opbakning på højt plan.

På politisk plan fik parterne på det **14. OLT-EU-forum i februar 2016** – med udgangspunkt i konklusionerne fra 13. OLT-EU-forum i 2015 – mulighed for igen at understrege deres gensidige vilje til at tage tackle vigtige spørgsmål af fælles interesse, såsom klimaændringer og investerings- og vækstmuligheder for OLT. Der blev også givet udtryk for nødvendigheden af at finde en fælles tilgang til den måde, hvorpå problemer løses, hvilket direkte understøtter de tematiske og regionale programmer.

Navnlig styrkede undertegnelsen af den **fælles erklæring fra Den Europæiske Union og 22 oversøiske lande og territorier om styrket samarbejde inden for bæredygtig energi**⁸ forbindelserne mellem OLT'ernes energipolitiske tilsagn og den støtte, som Den Europæiske Union kan yde via midler fra 11. EUF. Med undertegnelsen gentog OLT'erne også deres

⁸ Fælles erklæring fra Den Europæiske Union og de oversøiske lande og territorier Grønland, Ny Kaledonien, Fransk Polynesien, de franske besiddelser i det sydlige Indiske Ocean og Antarktis, Wallis- og Futuna-øerne, Saint-Barthélemy, Saint Pierre og Miquelon, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius, Sint Maarten, Anguilla, Caymanøerne, Falklandsøerne, Montserrat, Pitcairnøerne, Sankt Helene, Ascension og Tristan da Cunha, Turks- og Caicosøerne, De Britiske Jomfruøer og Bermuda om styrket samarbejde inden for bæredygtig energi.

tilsagn om bæredygtig energi i overensstemmelse med den globale klimaafkøling, der blev indgået under COP21. Dette tilsagn blev bekræftet på **andet topmødet mellem OLT'ernes energiministre i juni 2016**.

Endelig gav de **treparts møder**, der blev holdt mellem Kommissionen, de territoriale/regionale anvisningsberettigede fra OLT og de medlemsstater, som de hører under, i forbindelse med 14. OLT-EU-forum **mulighed for at drøfte og tackle eventuelle problemer vedrørende programmeringen og gennemførelsen af de finansielle ressourcer og konkret at planlægge de næste skridt** sammen med de enkelte OLT og på regionalt niveau.

Situationen i 2016

I løbet af 2015 blev de strategiske retningslinjer for programmet fastlagt, og der blev foreslået målsektorer for alle programmer. På dette grundlag er der gjort betydelige fremskridt i 2016 med hensyn til udvælgelse og udarbejdelse af programmerne.

I den forbindelse er det værd at gøre opmærksom på, at de foreslåede målsektorer for de territoriale tildelinger grupperer sig tydeligt omkring centrale temaer, som i store træk omfatter:

- miljøanliggender, klimaændringer, vedvarende energi og katastroferisikobegrænsning (fem ud af 16 OLT, som tegner sig for 21 % af de samlede vejledende territoriale tildelinger under 11. EUF)
- social udvikling (unge) eller beskæftigelse/erhvervsmæssig integration og uddannelse/erhvervsuddannelse (fem ud af 16 OLT, som tegner sig for 33 % af de vejledende territoriale tildelinger under 11. EUF)
- bæredygtig turisme (tre ud af 16 OLT, som tegner sig for 26 % af de vejledende territoriale tildelinger under 11. EUF)
- konnektivitet og tilgængelighed/digital udvikling (tre ud af 16 OLT, som tegner sig for 20 % af de vejledende territoriale tildelinger under 11. EUF).

For de regionale programmer foreslås følgende målsektorer:

- Vestindien: bæredygtig energi og biodiversitet i havområder
- Stillehavet: miljø og bæredygtig forvaltning af naturressourcer. Delsektorer: a) klimaændringer og b) biodiversitet
- Det Indiske Ocean: observation, forvaltning, bevarelse af økosystemer på landarealer og havområder
- Tematisk program (alle OLT): bæredygtig anvendelse af naturressourcer. Delsektorer: a) klimaændringer, herunder katastroferisikobegrænsning, og b) bæredygtig energi.

Disse prioriteter harmonerer fint med målet om bæredygtig udvikling, idet der tages hensyn til de tre grundsten på udviklingsområdet, nemlig økonomisk udvikling, social udvikling og miljøbeskyttelse, som skitseret i associeringsafgørelsens mål.

For såvidt angår territoriale tildelinger har de fleste OLT foreslået, at der som gennemførelsesmetode vælges budgetstøtte, og dette afspejler i flere tilfælde en positiv overgang fra de projektmetoder, der tidligere har været anvendt, navnlig for Bonaire, Curaçao, Fransk Polynesien, Saba, Sint Eustatius samt Wallis og Futuna. I den forbindelse har Kommissionen støttet budgetstøtteprogrammer gennem løbende dialog, og den har også ydet ad hoc-støtte i form af faglig bistand efter behov (dvs. for at evaluere, om budgetstøtte kan

komme på tale, eller for at medtage en bevilling til faglig bistand i programmerne under 11. EUF for at sikre kapacitetsopbygning og bistå den lokale forvaltning med gennemførelsen af 11. EUF.)

I **2016** blev der trukket fuldt ud på **faglig bistand** for at hjælpe de nationale og regionale anvisningsberettigede i programmeringsarbejdet, jf. associeringsafgørelsens artikel 81. Ved udgangen af 2016 var der indgået kontrakter om faglig bistand eller indledt undersøgelser med henblik på at fastlægge OLT'ernes sektorspecifikke strategier eller fastlægge, om OLT'erne var berettigede til budgetstøtte, for et samlet beløb på 2,71 mio. EUR.

På territorialt niveau findes der for **ti ud af 16 programmer** en overordnet strategi, og **udvælgelsesfasen** er afsluttet (Anguilla, Falklandsøerne, Fransk Polynesien, Ny Kaledonien, Pitcairnøerne, Saba, Sint Eustatius, Saint Pierre og Miquelon, Turks- og Caicosøerne, Wallis- og Futuna). For **seks programmer** (Anguilla, Saba, Sint Eustatius, Saint Pierre og Miquelon, Turks- og Caicosøerne og Ny Kaledonien) er **udarbejdelsesfasen** afsluttet.

Ud af disse seks programmer er fire blevet formelt vedtaget: i) **Kommissionens afgørelse om programmeringsdokumentet for Saint Pierre og Miquelon under 11. EUF blev vedtaget i september 2016**, og ii) **Kommissionens afgørelser vedrørende programmeringsdokumenterne for Saba, Sint Eustatius og Turks- og Caicosøerne blev vedtaget i december 2016**.

Programmeringsdokumentet for Saint Pierre og Miquelon blev undertegnet den 13. oktober 2016 i Bruxelles af Kommissær Neven Mimica og Præsident Stéphane Artano. Europa-Kommissionens efterfølgende besøg til Saint Pierre og Miquelon i oktober 2016 skabte en platform for politisk dialog og lettede udarbejdelsen af dokumenter til brug for udbetalingen af første rate på 7 mio. EUR, som blev udbetalt i december 2016.

På regionalt plan er udvælgelsesfasen for de **regionale programmer for Stillehavet og Vestindien** i gang.

Med udgangspunkt af det fremskridt, der er gjort i 2016, bliver 2017 et vigtigt år for OLT-EU-partnerskabet med tilsagn fra begge sider om at få vedtaget flere andre programmer under 11. EUF i løbet af årets første halvdel.

Den Europæiske Investeringsbank (EIB)

Som led i **OLT-investeringsfaciliteten**⁹ til finansiering af rentetilskud og faglig bistand (5 mio. EUR i form midler til OLT fra 11. EUF), som forvaltes af EIB, er der anvendt 600 000 EUR til et rentetilskud på en operation i Thailand (Fransk Polynesien).

Ifølge associeringsafgørelsen kan der desuden ydes yderligere EIB-finansiering (op til 100 mio. EUR i perioden 2014-2020) fra bankens **egne midler**.

EIB indgik under **bevillingsrammen for egne midler til OLT**¹⁰ en låneaftale med Ny Kaledonien i 2015, hvorved der blev skaffet et investeringslån på 20 mio. EUR til opførelse af et nyt hospital, der skal erstatte fire eksisterende hospitaler og være det førende hospital for hele området. Projektet er iværksat i tæt samarbejde med det franske udviklingsagentur (Agence Française de Développement) Lånet blev udbetalt fuldt ud den 1. september 2016, efter at alle medlemsstater havde afsluttet ratificeringen af kautionskontrakten.

⁹ Faciliteten, som er oprettet ved bilag II C til Rådets afgørelse 2001/822/EF, omfatter EUF-midler til fremme af kommercielt levedygtige virksomheder.

¹⁰ Der er to projekter til en samlet værdi af ca. 60 mio. EUR på vej inden for vedvarende energi og IKT.

Fremtidsudsigter

Det er vigtigt for OLT'erne at bevare momentum i hele 2017, hvis de skal afslutte deres territoriale programmering og hurtigt og effektivt komme videre med programmeringen af den regionale tildeling, bl.a. ved øget samarbejde.

I det kommende år bliver det også vigtigt at drøfte EU's udviklingssamarbejde med OLT'erne nærmere afhængigt af konklusionerne på den resultatvurdering af 11. EUF, som er planlagt i starten af 2017.